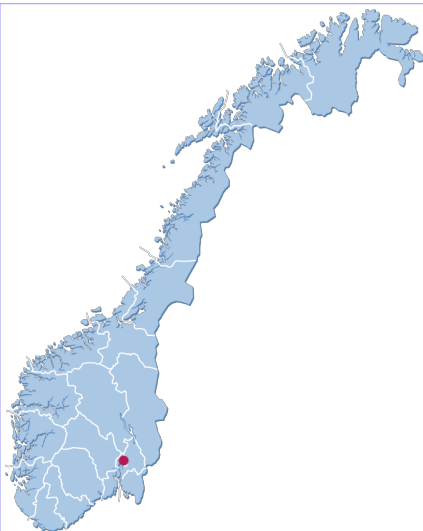
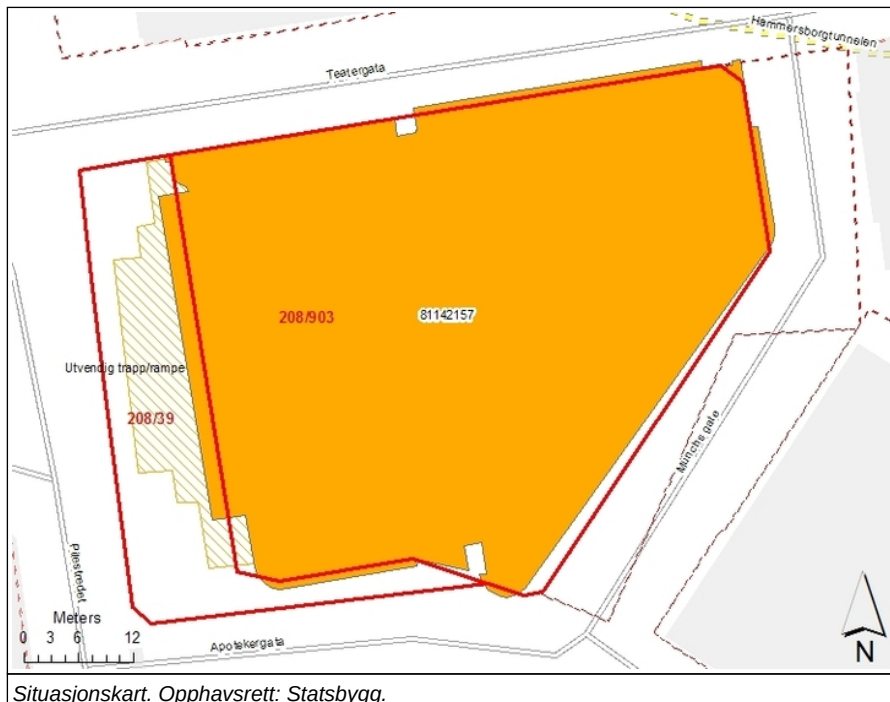




Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Oslo
Kommune:	301/Oslo kommune
Opprinnelig funksjon:	Tinghus
Nåværende funksjon:	Tinghus
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring
Totalt antall bygg:	1



Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
2049	OSLO TINGHUS, HAMBROS PLASS 4	1991 - 1994	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør/Interiør	81142157	208/903

Vern kompleks

Formål:	Formålet er å verne en representativ domstolsbygning bygd etter 1980.
Begrunnelse:	Oslo tinghus er en monumental og tydelig bygning som speiler samtidens behov for økt sikkerhet, løst blant annet gjennom en tydelig soneinndeling. Bygningen har høy arkitektonisk kvalitet med en helhetlig tankegang i materialvalg og utsmykning.
Omfang:	Vernet omfatter eksteriøret inkludert hovedinngangen med utvendig trapp. Av interiør omfattes: - Lex Portalis (hovedtrappeløp med integrert kunst), - rettssal 328 med opprinnelig spesialtegnede møbler - vigselsrommet.

Beskrivelse kulturmiljø

Eiendommen Oslo Tinghus ligger ved Hambros plass i Oslo sentrum, og dekker hele kvartalet. Bygningene rundt er en blanding av gammel og ny bebyggelse som spiller mot hverandre. Tinghuset er en av Oslos monumentalbygninger med front mot Hambros plass. Fra gateplan fører brede trinn opp til inngangspartiet og understreker alvoret som bygningen rommer. C. J. Hambros plass er oppkalt i 1966 etter stortingspresident Carl Joachim Hambro (1885-1964) som var stortingsrepresentant for Høyre 1919-57.

Kvartalet Akergata/Apotekergata/Pilestredet /Teatergata er også kjent som Dittenkvartalet. Hoffapoteker Hans Selchier von Ditten (1820-91) eide Rikshospitalets apotek, som lå på hjørnet av Apotekergata og Akersgata. Apotekergata er også oppkalt etter apoteket Ditten drev. Det er etter han at kvartalet har fått navnet. Eiendommen Dittenkvartalet var opprinnelig en del av Krigsassessor Brochmans løkke hvor Motzfeldts gård tidligere lå.

Teatergata er regulert som fotgjengerstrøk og er i dag dominert av en trapp med en rampe som går i sikksakk oppover mot Munchs gate. C. J. Hambros plass er regulert til fotgjengerstrøk, men med en kryssende trikketrassé. Under tinghuset er det et underjordisk parkeringshus, hvor til- og avkjøring fra Munchs gate beskjerer tomten og gir kjøreadkomst til tinghusets kjeller.

Eiendomshistorikk

Oslo Tinghus har alltid vært i området det er i dag, men ikke på samme tomt. Det første tinghuset var i Grubbegata 1. Det var et bygningskompleks bestående av to bygninger, en eldre del med adresse Akersgata 40, og en nyere del mot Grubbegata. Den eldste bygningen som tidligere ble kalt Justisbygget kalles i dag Høyesteretts hus. Den ble reist etter en arkitektkonkurranse i 1895, vunnet av Hans Jacop Sparre. Bygget stod ferdig i 1903. Det andre bygget, Oslo nye tinghus, ble bygd etter arkitektkonkurranse i 1936 vunnet av Ove Bang. Det ble oppført i 1937-1940. I 1985 ble det bygd en nye rettssal på taket av tinghuset i forbindelse med rettssaken mot Arne Treholt. I 1988 startet utredningen om bygging av nytt Tinghus i Oslo som skulle være dekkende for alle domstolene; Eidsivating lagmannsrett, Oslo Byrett, Oslo Skifterett, Oslo byskriverembete og Arbeidsretten. I 1990 ble tomten på Hambros plass 4 kjøpt av Justis- og politidepartementet. Bygget er tegnet av Østgaard Arkitekter A/S ved Terje Grønmo, Knut Eriksen og Dagfinn Eng, og stod ferdig i 1994.

Verneverdige bygg

Byggnr: 2049
GAB nr: 81142157
Navn: OSLO TINGHUS,
HAMBROS PLASS 4
Oppført: 1991 - 1994



Utomhusanlegg

Elementnr: 01
Elementnavn: C. J. Hambros plass
Beskrivelse: C. J. Hambros plass har en uregelmessig form. Midt gjennom plassen skjærer et dobbelt trikkespør fra Kristian Augusts gt mot Pilestredet, og en vendesløyfe går til Rosenkrantzgt. Biler passerer mellom Apotekergt. og Rosenkrantzgt. Det er forsøkt å binde plassen sammen på tross av de tilfeldige linjer og sprang som trafikktraseene skaper ved å fylle plassgulvet med et mønster.
Tinghuset har en forplass som er litt hevet opp over bakkeplan og med Iddefjord granitt, samme som i fasaden, som går utover plassen.
Kastanjetrær står på en rekke ved inngangen til Tinghuset.



Elementnr: 02
Elementnavn: Utvendig trapp
Beskrivelse: Består av trapper og ramper.



Fasaden mot J.C. Hambros plass med det monumentale inngangspartiet.
Opphavsrett: Statsbygg.



Plassen foran Oslo Tinghus Opphavsrett: Statsbygg.



Fasade mot C. J. Hambros plass. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG ØST
GAB nr:	81142157
Gnr/bnr:	208/903
Oppført:	1991 - 1994
Byggherre:	Statsbygg
Arkitekt:	Østgaard Arkitekter A/S ved T. Grønmo, K. Eriksen og D. Eng.
Opprinnelig funksjon:	Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon:	Offentlig forvaltning
Bygningsart:	Rettslokale
Regulering:	Regulert: I følge reguleringskart fra plan og bygningsetaten er kvartalet regulert til offentlig bygning (tinghus) 18.9.99.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er fundamentert på en 1200mm tykk armert betongplate som bæres av søyler og vegger i det underliggende parkeringsbygget. Bærende konstruksjon er et søyle/bjelkesystem i plasstøpt betong, med prefabrikerte betongelementer som underforskaling i dekkene. Ytterveggene er plasstøpte betongvegger med utvendig isolasjon og natursteinplater som luftet kledning.

Granitt fra Skriverøya ved Iddefjorden er hovedmateriale i fasade og gulv i publikumsarealer. Den grå granitten er kontrastert med innslag av svart Larvikitt og hvit (furuli) Fauskemarmor. Oljet Oregon pine gir et rødlig varmt innslag av tre i kontorvinduene og solavskjermende sjalusiskodder i fasadene og i ulike interiørkomponenter som tredører, sprosser i glassvegger, espaljer etc. Det er oljet heltreparkett i amerikansk rød eik på gulv i publikumsarealer og oljet lamellparkett i det samme i rettsaler. Øvrige innslag av tre er akustiske veggpaneler i rettssaler i lønn og Oregon pine. Metall framstår i en kombinasjon mellom mørke grålakkerte aluminiumsprofiler i vindu, rekkverksstolper, beslag, osv. og rustfritt børstet stål i eksponerte enkeltkomponenter. Takbeslag og stålbenkbeslag er i hovedsak utført i Reinzink.

Kvartalet er underdelt ved en gjennomgående stor sentral glassgård og en øst/vestgående hovedkommunikasjonsakse. Hovedinngang fra C. J. Hambros plass er felles for personale og publikum. I de interne kommunikasjonslinjer vertikalt og horisontalt er det skilt mellom byggets åpne offentlige del og de interne arealer. Fra arrestlokaler i kjeller er det egne heiser med direkte adkomst til de aktuelle rettssaler for framstilling av arrestanter. Byggets rettssaler er i hovedsak samlet i fløyen mot C. J. Hambros plass og med hovedtyngden av de store saler i de nederste etasjene. Kontorfunksjonene er plassert i de bakenforliggende arealer mot Teatergata, Munchs gate og Apotekergata.

Bygningshistorikk

1988	Utredninger om nytt tinghus som skulle være dekkende for alle domstoler; Eidsivating lagmannsrett, Oslo byrett, Oslo byfogdembete, Oslo skifterett, Oslo Byskriverembete, Arbeidsretten.
1990	Avtale om kjøp av tomten Hambros plass mellom Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Justis- og politidepartementet.
1991	Romprogram og forprosjekt godkjent. Byggestart.
1993	Planlagt ferdigstillelse
1994	Ferdigstillelse.

Vern

Formål:	Formålet er å verne en representativt domstolbygning bygd etter 1980.
Begrunnelse:	Oslo tinghus er en monumental og tydelig bygning som speiler samtidens behov for økt sikkerhet, løst blant annet gjennom en tydelig soneinndeling. Bygningen har høy arkitektonisk kvalitet med en helhetlig tankegang i materialvalg og utsmykning.
Omfang:	Vernet omfatter eksteriøret inkludert hovedinngangen med utvendig trapp. Av interiør omfattes: - Lex Portalis (hovedtrappeløp med integrert kunst), - rettssal 328 med opprinnelig spesialtegnede møbler - vigselsrommet.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Interiør

Interiørnr:

Interiørnavn: gangbro

Beskrivelse: Gangbroer leder fra de to hoveddelene av bygget over hovedhallen og dermed lager en forbindelse mellom dem. De to delene av bygget er forbundet med gangbroer som går i det åpne glassoverdekkede atriets og som gir utsikt ned til vestibulen og kantinen for de ansatte.



Interiørnr: 01-002

Interiørnavn: Gang i første etasje

Beskrivelse: Det går en akse som forbinder de to hoveddelene av bygget. Aksen går som en korridor mellom inngangen og den delen av bygget som har kontorer. I det åpne rommet mellom disse to delene er det et åpent atrium med en krum trappebærende veggskive som er utsmykket av keramikeren Ole Lislerud. Det er i form av porselenstavler i et sammenhengende felt og små skulpturer plassert i åpninger i vegg. På den ene siden av vegg er det også et lite basseng med vann.



Interiørnr: 01-003

Interiørnavn: Rettssal

Beskrivelse: Rettssalene ligger hovedsakelig i den delen av bygget som henvender seg mot C. J. Hambros plass, men det er i den senere tid også bygd flere rettssaler i kontordelen. Alle rettssalene har samme type innredning, selv om de varierer i størrelse og funksjoner. De er alle søylefrie og det er bestrebet maksimal romlig luftighet og det er stilt krav om dagslys i alle rettssalene. Det er innlagt audiovisuelt utstyr i alle rettssalene og i fire av dem er det i tillegg bygd inn tolkebokser. Alle rommene har samme type innredning selv om de varierer både i størrelse og plassering av møblene. Siden rettssalene varierer i størrelse er det også prøvd å lage forskjellige typer rettssaler med plasseringen av møblene ved å danne noen alternative oppstillinger enn det som er vanlig med rette dommerbord og aktormøbler vinkelrett på disse.



Interiørnr: 02-003

Interiørnavn: Vigselsrom

Beskrivelse: I interiøret i vigselsrommene er lagt vekt på å oppnå en lun, hyggelig og feststemt stemning. I det ene rommet er møblene fra Byfogdens tidligere lokaler tatt med, mens det i det andre er moderne lette stålmøbler.



BYGNING 2049 OSLO TINGHUS, HAMBROS PLASS 4

Kompleks 962 OSLO TINGHUS

Interiørnr: 02-002

Interiørnavn:

Besøkskantine

Beskrivelse: Besøkskantina er i tredje etasje og er ikke lukket inne.

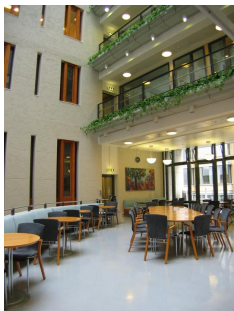
Veggdekorasjon i kantina er av Svein Bolling.



Interiørnr: 03-001

Interiørnavn: Kantine

Beskrivelse: Kantine for de ansatte med billedvev utført av Ingunn Skogholt.



Interiørnr: 09-001

Interiørnavn: Takterrasse

Beskrivelse: På toppen av delen mot C. J. Hambros plass er det anlagt en takterrasse for de ansatte. Det spesielle med denne er at det er fin utsikt utover fjorden og bakover mot glassoverdekket til det indre atriet.

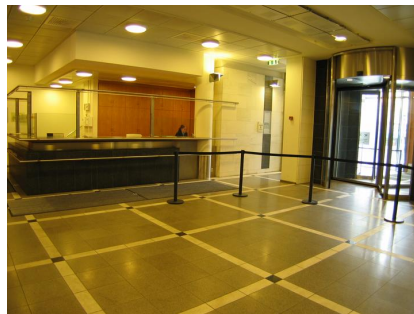


Interiørnr: 01-001

Interiørnavn:

Hovedresepsjon

Beskrivelse: Resepsjonen ved hovedinngangen. De ansatte og de besøkende har alle den samme inngangen.



Interiørnr: 08-001

Interiørnavn: Kontor

Beskrivelse: Kontorene er i hovedsak løst som cellekontorer med unntak av enkelte storkontorer. Cellekontorene er utformet som enhetskontorer med en grunntype på ca. 15 kvm.



Inngangspartiet er monumentalt.
Opphavsrett: Statsbygg.



Oslo tinghus sett fra Pilestredet. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 2049 OSLO TINGHUS, HAMBROS PLASS 4

Kompleks 962 OSLO TINGHUS



Inngangsparti med utvendig trapp. Opphavsrett: Statsbygg.



Fasade mot Munchs gt. og Ibsenkvartalet Opphavsrett: Statsbygg.



Rettsal 328. Sakkyndigbordet står foran dommerbordet. Opphavsrett: Statsbygg.



Rettsal nr. 328 er en mellomstor rettsal. Opphavsrett: Statsbygg.



Møbler og møbelstoff er spesialtegnet for Oslo tinghus. Opphavsrett: Statsbygg.



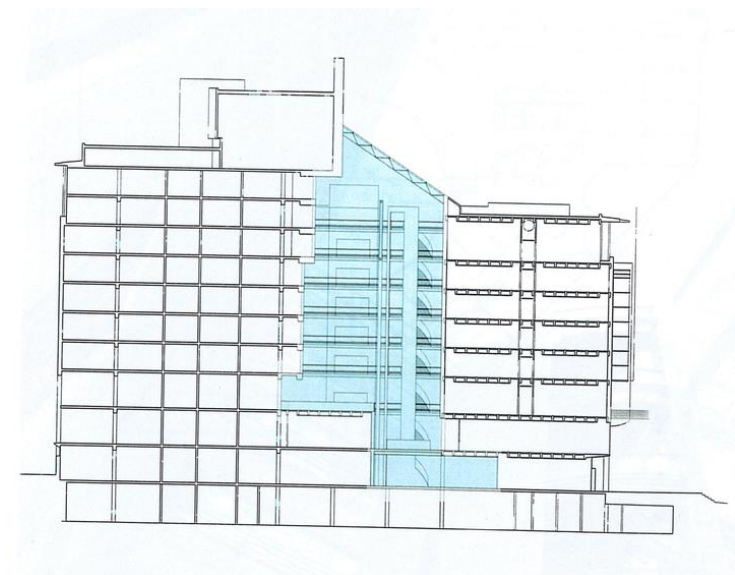
Vigelsrommet. På vegget et spesialbestilt maleri av Svein Strand. Opphavsrett: Statsbygg.



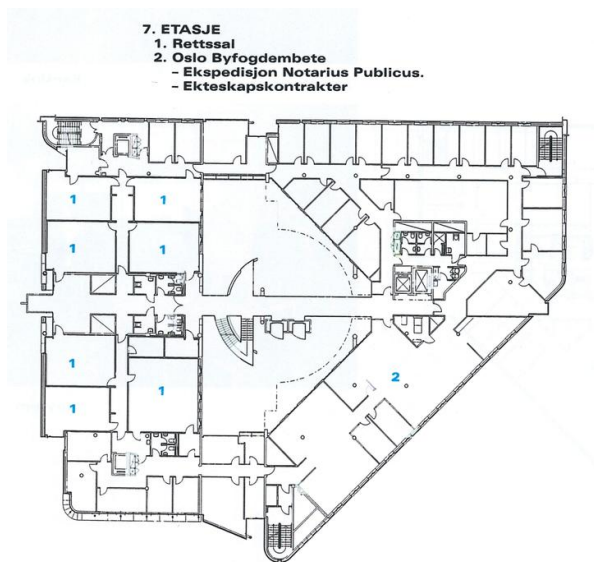
Lex Portalis sett fra inngangsdøren i 1. etasje. Opphavsrett: Statsbygg.



Lex portalis er både et bygningsgrep og utsmykning. Opphavsrett: Statsbygg.



Snitt gjennom bygget Opphavsrett: Østgaard Arkitekter A/S.



Plan syvende etasje Opphavsrett: Østgaard Arkitekter A/S.